

DPT: 2524 – ÖİK: 540

SEKİZİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI

BASIM SANAYİİ ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU

ANKARA 2000

Ö N S Ö Z

Devlet Planlama Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında 540 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, "İktisadi ve sosyal sektörlerde uzmanlık alanları ile ilgili konularda bilgi toplamak, araştırma yapmak, tedbirler geliştirmek ve önerilerde bulunmak amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı'na, Kalkınma Planı çalışmalarında yardımcı olmak, Plan hazırlıklarına daha geniş kesimlerin katkısını sağlamak ve ülkemizin bütün imkan ve kaynaklarını değerlendirmek" üzere sürekli ve geçici Özel İhtisas Komisyonlarının kurulacağı hükmünü getirmektedir.

Başbakanlığın 14 Ağustos 1999 tarih ve 1999/7 sayılı Genelgesi uyarınca kurulan Özel İhtisas Komisyonlarının hazırladığı raporlar, 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlık çalışmalarına ışık tutacak ve toplumun çeşitli kesimlerinin görüşlerini Plan'a yansıtacaktır. Özel İhtisas Komisyonları çalışmalarını, 1999/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi, 29.9.1961 tarih ve 5/1722 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş olan tüzük ve Müsteşarlığımızca belirlenen Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu genel çerçeveleri dikkate alınarak tamamlamışlardır.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ile istikrar içinde büyümenin sağlanması, sanayileşmenin başarılması, uluslararası ticaretteki payımızın yükseltilmesi, piyasa ekonomisinin geliştirilmesi, ekonomide toplam verimliliğin artırılması, sanayi ve hizmetler ağırlıklı bir istihdam yapısına ulaşılması, işsizliğin azaltılması, sağlık hizmetlerinde kalitenin yükseltilmesi, sosyal güvenliğin yaygınlaştırılması, sonuç olarak refah düzeyinin yükseltilmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmekte, ülkemizin hedefleri ile uyumlu olarak yeni bin yılda Avrupa Topluluğu ve dünya ile bütünleşme amaçlanmaktadır.

8. Beş Yıllık Kalkınma Planı çalışmalarına toplumun tüm kesimlerinin katkısı, her sektörde toplam 98 Özel İhtisas Komisyonu kurularak sağlanmaya çalışılmıştır. Planların demokratik katılımcı niteliğini güçlendiren Özel İhtisas Komisyonları çalışmalarının dünya ile bütünleşen bir Türkiye hedefini gerçekleştireceğine olan inancımızla, konularında ülkemizin en yetişkin kişileri olan Komisyon Başkan ve Üyelerine, çalışmalara yaptıkları katkıları nedeniyle teşekkür eder, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Dr. Akın İZMİRLIOĞLU
Müsteşar

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. MEVCUT DURUM VE SORUNLAR	1
2.1.MEVCUT DURUM	1
2.1.1. SEKTÖRDEKİ KURULUŞLAR	1
2.1.2. MEVCUT KAPASİTE VE KULLANIMI	3
2.1.3. ÜRETİM	3
2.1.4. DIŞ TİCARET	3
2.1.5. İSTİHDAM	4
2.1.6. REKABET GÜCÜ	4
3. ULAŞILMAK İSTENEN AMAÇLAR	5
3.1. TALEP PROJEKSİYONU	5
3.2.ÜRETİM PROJEKSİYONU	5
3.3.İTHALAT PROJEKSİYONU	5
3.4.TEKNOLOJİDE MUHTEMEL GELİŞMELER	6
4. YATIRIMLAR	6
5. GEREKLİ YASAL VE KURUMSAL DÜZENLEMELER	7

ISBN 975 – 19 – 2549 - 5 (basılı nüsha)

Bu Çalışma Devlet Planlama Teşkilatının görüşlerini yansıtmaz. Sorumluluğu yazarına aittir. Yayın ve referans olarak kullanılması Devlet Planlama Teşkilatının iznini gerektirmez; İnternet adresi belirtilerek yayın ve referans olarak kullanılabilir. Bu e-kitap, <http://ekutup.dpt.gov.tr/> adresindedir.

Bu yayın 1250 adet basılmıştır. Elektronik olarak, 1 adet pdf dosyası üretilmiştir.

1.GİRİŞ

“Meydan Larousse”a göre basım *“mürekkeplenen bir levha ve kalıbı kağıda, kartona ve kumaşa bastırarak bir metnin, bir resmin suretlerini çıkarma, bunları çoğaltma sanatı”*dır. Tanımlamanın sonunda yer alan “sanatı” deyimini basım sektörünün tüm özelliklerini ifade etmektedir.

2. MEVCUT DURUM VE SORUNLAR

2.1. MEVCUT DURUM

Modern anlamda ilk baskı işlerinin 1455 yılında Gutenberg tarafından yapılmasından yaklaşık 300 yıl sonra ülkemizde ilk matbaa 1727 yılında padişah III. Ahmet’in sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa’nın izni ile İbrahim Müteferrika tarafından kurulmuş, ancak dinin baskısı ve diğer bağnazlıklar nedeni ile Cumhuriyet dönemine kadar gelişme gösterememiştir. Bu dönemde Büyük Önder Atatürk’ün talimatları ile bugünkü modern matbaacılığın temelleri atılmıştır.

2.1.1. Sektördeki Kuruluşlar

Basım sektörü ;

- Basım evlerini,
- Karton ve Oluklu Ambalaj üreticilerini,
- Kamu matbaalarını,
- Üniversite ve meslek okullarını,
- Kağıt, karton, kraft ve oluklu mukavva kağıtları üreticilerini,

kapsamaktadır.

2.1.1.1. Basım evleri (Özel Sektör Matbaaları)

Ülkemizde basım sanayiinde faaliyet gösteren özel sektör kuruluşlarının tamamının modern teknoloji ile üretim yaptığı söylenemez. Son yıllarda pek çok matbaanın makine parkını yenilemiş olmasına, baskı öncesi ve baskı sonrası makine ve ekipmanlarda bilgisayar destekli üretim yapmasına rağmen, son yıllarda kullanılmış makine ve donanım satın alınmasına izin verilmesi, eski teknoloji ithalini ortaya çıkarmış ve pek çok matbaa Avrupa’lı meslektaşlarının kullanmadığı makinaları almak zorunda kalmıştır. Diğer taraftan, ülkemizdeki matbaacılığın temel

karakteristiklerinden biri de küçük ölçekli işletmeciliğin geçerliliğidir. Dünyada gözlenen globalleşme eğilimine rağmen bu sektörde küçük işletmecilik ağırlığını korumaktadır. Basım işletmeciliğinin bu temel yapısı rekabet yapısını etkilediği gibi üretimin kalitesini, verimliliği, hammadde firesini ve işçilik kayıplarını da etkilemektedir.

2.1.1.2 Karton ve Oluklu Ambalaj Üreticileri

Ülkemizde Karton Ambalaj sanayiinde kullanılan makineler 1995 yılından başlamak üzere yenilenmiş ve büyük bölümü Avrupa'lı meslektaşlarının düzeyine ulaşmıştır. Yüksek teknoloji ile üretim yapılması nedeni ile halen kurulu kapasitenin ancak % 65'i kullanılmaktadır.

Buna rağmen, basım sektöründe olduğu gibi bu sektörde de geçmiş yıllarda verilen teşvikler ve bu teşvikler ile alınan kullanılmış makineler nedeni ile ambalaj sektöründe de haksız rekabete maruz kalınmaktadır.

2.1.1.3. Kamu Matbaaları

Türkiye'deki Kamu matbaalarını iki kategoride incelemek gerekmektedir:

- Büyük ölçekli ihtisas matbaaları,
- Diğerleri,

Büyük ölçekli ihtisas matbaaları, zaman içerisinde meydana gelen talep nedeniyle kurulmuş olup, faaliyetlerini, özel sektör matbaaları ile rekabet ederek sürdürmektedirler. Bu matbaaların kuruluş amaçlarına uygun çalışıp çalışmadıkları, karlılıkları ve verimlilikleri incelenmeli, gerekenler derhal özelleştirilmelidir.

Büyük ölçekli ihtisas matbaalarının dışındaki büyük bir kısmı tamamen teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmış, yan hizmetleri üreten üniteleri bulunmayan, üretkenliği düşük, ekonomiye ve bulunduğu kuruma yarar sağlamayan (sayıları yüzleri bulan) diğer kamu matbaalarının derhal kapatılması ve makinalarının satılması gerekmektedir. Bunun yapılamaması halinde ise kesinlikle yeni makina alımına izin verilmemelidir.

2.1.1.4. Üniversite ve meslek okulları

Ülkemizde basım sektöründe teknik eleman yetiştiren yüksek okullar ve teknik liseler, bulunmaktadır. Yüksek okulu bitiren elemanların büyük bölümü matbaacılık dışında iş yapmakta, çok azı basım sektöründe ancak satış ve pazarlama departmanlarında çalışmaktadır.

2.1.1.5. Kağıt, karton kraft ve oluklu mukavva kağıt üreticileri

Kağıt, karton, kraft ve oluklu mukavva kağıtları Devlet (SEKA Müesseseleri) ve özel sektör tarafından üretilmektedir. 1990 yılına kadar SEKA kağıt üretimindeki öncülüğünü sürdürmüş olup, 1991 yılından itibaren özel sektör üretimde ağırlığı elde etmiştir ve bu durum halen devam etmektedir. Kartonda ise 1970'lerin başından itibaren Kartonsan'ın devreye girmesi

ile iç piyasadan da kaliteli ürün alınabilmiştir. Özel sektörde düşük kapasiteli fabrikaların kapanması, bunların yerine büyük kapasiteli türlere yönelik (işletmelerin) fabrikaların kurulması hem düzenli olarak üretim seviyesinin artmasını hem de kalitenin iyileşmesini sağlamıştır ve sağlayacaktır.

2.1.2. Mevcut Kapasite ve Kullanımı

Ülkemizde gerek özel sektör matbaalarında gerekse karton ambalaj üreticilerinde toplam talebi aşan bir kapasitenin varlığı bilinmektedir. Ancak kapasitenin ne kadar olduğu konusunda kesin bilgiler vermek imkansızdır. Basım sanayiinde talebe bağlı üretim yapıldığından dolayı düzensiz bir pazar sistemi bulunmaktadır. Batı ülkelerinde ihtisaslaşmış kombine basımevleri (kitap, broşür,karton,katalog, basılı kağıt vs.) yaygın olduğu halde, ülkemizde basımevleri sipariş üzerine çalışan karma bir talebe hitap etmektedir. Ancak, son yıllarda ülkemizde de ihtisas matbaaları hızla artmaktadır.

Sektörde kullanılan ana malların bir kısmı ülkemizde üretilmekle birlikte bir kısmında dışa bağımlılığımız halen devam etmektedir.

2.1.3. Üretim

Basım sektöründe standart, önceden planlanan, stoklanan ve talep olduğu zaman piyasaya arz edilen üretim yapılarından farklı olarak, sipariş esasına göre çalışma prensibi geçerlidir. Sektördeki sipariş esaslı üretimin geçerliliği, başta üretim planlaması olmak üzere stoklama, şartlandırılmış ortamlardan oluşan malzeme ve bitmiş ürün stokları, dağıtım araçları ve benzeri ara üretim alanlarında olduğu gibi, destek hizmetlerde de daha farklı bir yönetim anlayışını gerektirmektedir. Sipariş üzerine üretim yapma, girdi maliyetlerini arttırıcı etki yapmaktadır.

Diğer taraftan, basım sanayiinin malzeme yoğun üretim alanı olması, kullanılan malzemelerin yüksek kalite ve standartları içermesi, doğada çok zengin olarak bulunmamaları nedeniyle yüksek maliyetlidir. Bu nedenle üretim aşamasında fire oranlarının düşürülmesi son derece önemli olup, potansiyel tasarruf alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

2.1.4. Dış Ticaret

2.1.4.1. İthalat

Basım sanayiinde kullanılan makinelerin büyük bir kısmı ile kullanılan yardımcı maddelerin bir bölümü yurt dışından getirilmektedir. Çok sınırlı olmakla birlikte bazı yardımcı makineler ülkemizde imal edilmektedir.

2.1.4.2. İhracat

Basım sanayiinde ihtisaslaşmış, makina parkını yenilemiş bazı matbaalar ihracat yapabilmektedirler. Ancak sektörün toplam ihracatı, ülkemizin toplam ihracatı ile karşılaştırıldığında yok denecek seviyededir.

2.1.5. İstihdam

Basım sanayii işyerlerinde sınırlı iş gücü kullanılmaktadır. Daha öncede belirtildiği gibi sektör talebe göre çalıştığından, aile işletmelerinin dışında kalan ihtisas matbaalarında kısıtlı sayıda personel çalışmaktadır. Basım sanayiinin büyük bölümü iş olması halinde geçici işçi almakta veya işleri, özellikle baskı sonrasını götürü usulde yaptırma yoluna gitmektedir.

Diğer taraftan, ülkemizdeki tüm sektörlerde olduğu gibi basım sanayiinde de yeterli bilgi ve beceriye sahip iş gücüne ihtiyaç had safhadadır. Batı ülkelerinde teori ve pratiği uyumlandıran teknik okullar eğitimlerini yıllardır sürdürdükleri halde, ülkemizde pratik ve teoriyi uyumlandıran gelişmeler son derece sınırlıdır. Özel sektör öncülüğü ile kurulacak matbaa meslek liseleri, ileride bu konudaki talebi karşılayabilecektir.

2.1.6. Rekabet Gücü

Basım sanayiinde kullanılan makina, ekipman ve yardımcı maddelerin, kağıt-karton gibi hammaddelerin tamamı AB ülkelerinde, ABD ve Japonya'da ağırlıklı olarak üretilmekte, sektördeki teknolojik gelişmeler bu ülkelerde en kısa sürede işletmelerde uygulamaya konulmakta, yedek parça temininde, bakım ve onarım işlerinde zaman kaybı olmamaktadır. Aynı ülkelerde teknik eleman eğitimi çözümlenmiştir. Okullar yeterli düzeydedir. Bu okullar iş başı eğitime ağırlık verdikleri için okuldan mezun olan kişi makinayı yönetebilecek duruma gelmektedir. Üretimde çalışan yönetici ve teknik elemanların da eğitilmiş olması nedeniyle üretim kalitesi ve işletmelerin teknik konularda sorunları bulunmamaktadır.

Oysa bu sektörde kalifiye eleman, yetişmiş ara personele olan ihtiyaç işletmelerimizin temel sorunu olarak ortadadır. Basım sanayiinde, bu sektöre hizmet verecek insanlara uygulamaya yönelik eğitim veren kurumların tesisi, kaçınılmaz bir zorunluluktur.

AB ülkelerinde ihtisaslaşma mevcut olup ithalat ve ihracat dengesi kurulmuştur. Oysa bizde ihtisaslaşmaya yönelmiş işletmeler sayılıdır ve talebe bağlı karma üretim yapılmaktadır. Hepsinden önemlisi ülkemizde talep büyümekle beraber batılı ülkelerle kıyaslanamayacak kadar geridir.

Batı ülkelerinde üretimde kullanılan hammadde ve yardımcı maddeler kendi ülkelerinde üretilmekte; bu maddelerde kalite ve standart sağlanmış bulunmaktadır. Ülkemizde ise basım sanayiini tamamlayıcı boya ve diğer girdileri üreten sanayiilerde yeterli bir gelişmenin olduğunu, bu girdilerle uluslararası pazarlarda rekabet edebilecek ürünler üretilebileceğini söylemek hemen hemen imkansızdır.

Kağıt sanayiinde; özel sektörün de katılımı ile kapasite artışının yanı sıra ürün kalitesinin iyileştirilmesi, piyasa koşullarına uygun düzenlemelerin yapılması gibi çok yönlü çabalara rağmen ulaşılan seviye kağıt sanayiinin geliştiği bazı ülkelerin altında bulunmaktadır. Genelde kalitenin dünya standartlarından düşük olmasına karşılık maliyetleri daha yüksektir.

3. ULAŞILMAK İSTENEN AMAÇLAR

3.1. Talep projeksiyonu

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemine ait talep projeksiyonu aşağıdaki gibidir.

TABLO 1 : TALEP PROJEKSİYONU

BİRİM: TON

YILLAR	Y.TABİ	GAZETE	SARGILIK	TEMİZLİK	KRAFT T.	OLUKLU	KARTON	SİGARA	TOPLAM
2001	417.303	395.168	56.102	72.911	115.192	761.925	402.620	11.328	2.232.550
2002	438.552	409.286	57.004	77.198	115.562	805.571	425.638	11.622	2.340.434
2003	459.615	423.281	57.898	91.448	115.929	848.834	448.453	11.913	2.447.371
2004	480.491	437.152	58.784	85.660	116.292	891.714	471.066	12.202	2.553.360
2005	501.180	450.898	59.662	89.834	116.653	934.210	493.477	12.488	2.658.402

3.2. Üretim projeksiyonu

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemine ait üretim projeksiyonu aşağıdaki gibidir.

TABLO 2 : ÜRETİM PROJEKSİYONU

BİRİM: TON

YILLAR	Y.TABİ	GAZETE	SARGILIK	TEMİZLİK	KRAFT T.	OLUKLU	KARTON	SİGARA	TOPLAM
2001	261.295	63.070	21.324	134.832	44.507	668.221	260.461	8.200	1.461.911
2002	273.787	55.614	19.319	141.291	39.816	705.801	270.901	9.600	1.516.129
2003	286.169	48.224	17.332	152.500	35.165	743.050	281.249	11.200	1.574.889
2004	298.442	40.899	15.362	152.500	30.556	779.970	291.505	13.100	1.622.334
2005	310.604	33.639	13.410	152.500	25.988	816.559	301.670	15.300	1.669.672

3.3. İthalat projeksiyonu

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemine ait ithalat projeksiyonu aşağıdaki gibidir.

TABLO 3 : İTHALAT PROJEKSİYONU

BİRİM: TON

YILLAR	Y.TABİ	GAZETE	SARGILIK	TEMİZLİK	KRAFT T.	OLUKLU	KARTON	SİGARA	TOPLAM
2001	169.711	336.039	37.590	4.145	73.338	138.199	154.614	6.460	920.096
2002	179.534	357.922	40.780	4.394	77.899	148.022	167.443	6.815	982.809
2003	189.270	379.613	43.943	4.640	82.420	157.758	180.160	7.167	1.044.971
2004	198.920	401.112	47.077	4.883	86.901	167.409	192.764	7.515	1.106.582
2005	208.483	422.419	50.184	5.125	91.342	176.973	205.256	7.861	1.167.643

3.4. Teknolojide muhtemel gelişmeler

Basım sanayii proses olarak üç ana başlıkta incelenmelidir.

- Baskı öncesi ,
- Baskı ,
- Baskı sonrası,

Baskı Öncesi :

Basılacak işin dizgisi, grafikleri ve kalıp haline getirilmesidir. Yakın geçmiş zamana kadar bu işlemler ayrı birimlerde yapılırken, bugün birbirine geçişler olmuş, bilgisayar ortamında işlem gerçekleştirilerek direk film alınabilmiş, hatta film ortadan kaldırılarak direk kalıba geçilebilmektedir. Kalıptan sonra baskı prosesine geçilme aşamasında, gelişme yaşanmış yine bilgisayar ortamından dijital baskı sistemi ile doğrudan baskıya geçmek mümkün olmaktadır.

Bugünkü teknolojide bu sistem az miktarda siparişler için rantabil olmasına rağmen ilerde yüksek trajlı işlerde kullanılabilir.

Baskı :

Bilgisayar teknolojisinin baskı makinalarında yoğun olarak kullanılmaya başlanması ile, baskı makinalarındaki ayar süreleri son derece düşmüş, buna mukabil hızları artmıştır. Yeni makinaların ithali ile ülkemizde de bu tür makinalar kullanılmaya başlanmış ve yatırım maliyetlerinin yüksek olmasına rağmen, ürün maliyetlerinde düşüş sağlanmıştır.

Baskı Sonrası :

Basılan işin özelliğine ve talebe göre baskı sonrası işlemler yapılmaktadır. Basılan malzeme kağıt ise ciltleme işlemleri uygulanmakta, karton ise keski, yapıştırma işlemleri uygulanmaktadır. Baskı sonrası içinde yüksek teknoloji ürünü makinalar ülkemizde de kullanılmaktadır.

4. YATIRIMLAR :

Basım sanayiinde kapasite kullanım açısından bakıldığında, ülkemizdeki talebin üzerinde makina parkı görülmektedir. Dolayısıyla arz – talep dengesi sağlanana kadar sektörde genel olarak daha fazla kapasite artırıcı yatırıma ihtiyaç olmadığı düşünülebilir. Ancak, pazar olarak sadece ülkemizin değil tüm dünyanın, Türk basım Sanayii için pazar olabileceği unutulmamalı, ve yatırımlar bu yönde teşvik edilmelidir. Ayrıca, teşvikler konusunda basım sektörünün organize sanayi bölgeleri ile kalkınmada öncelikli gelişmiş bölgeler sınırlarında düşünülmesi son derece yanlıştır. Matbaacılık verdiği hizmet özelliği açısından, dünyanın her yerinde şehirlerin en merkezi yerlerinde çalışmakta ve teşvik edilmektedir.

Diğer taraftan, GAP projesinin istenilen sürede başarıya ulaşması ve basım sanayiinin ülke kültürüne katkıları gözönünde bulundurularak Güneydoğu Anadolu bölgesinde tesis edilecek kağıt sanayiine ve basım sanayiine ek teşvik tedbirleri uygulanmalıdır.

5. ÖNGÖRÜLEN AMAÇLARA ULAŞILABİLMESİ İÇİN YAPILMASI GEREKLİ YASAL VE KURAMSAL DÜZENLEMELER VE UYGULANACAK POLİTİKALAR

Dünyada kültürel ve ekonomik kalkınmışlığın 1. kriteri basılı ürünlerin kullanımınıdır. Ülkemizin ekonomik ve kültürel kalkınmasına basım sanayiinin en büyük katkısı sağladığına inanmaktayız. Bunun için ;

- Basım sanayiinde teşvik kullandırma açısından bölgesel sınırlandırmalar kaldırılmalı matbaacı yaptığı işin özelliği gereği tüketiciye yakın olabilmek için her yerde teşvik edilmelidir.
- GAP bölgesinde yatırım yapacak kağıt - karton üreticileri ile basım sanayicilerine ilave teşvik tedbirleri uygulanmalı ve teşvik edilmelidir.
- Yaş farkı gözetmeksizin kullanılmış makina ithalatına engel olunmalıdır.
- Matbacılık eğitimi veren eğitim kurumlarının teknolojik donanımlarının yetersizliği nedeniyle bugüne kadar sektörümüzün ihtiyacı olan teorik bilgisi iyi fakat yüksek el becerisine sahip teknik elemanlar yetiştirilememiştir. Bu nedenle de sektör kendi içinde uzmanlaşmayı tercih etmiştir. Ancak teknik eleman sıkıntısı yoğun olarak yaşayan sektörümüz, eğitim kurumlarıyla işbirliği yaparak matbacılık eğitiminin sektörle uyumlu hale getirilmesini sağlamaya çalışmalıdır. Bu sorunun bir çözümü de matbacılık eğitimi veren Anadolu Teknik Lisesi seviyesindeki okulların çoğalmasındır. Ancak, bu eğitim kurumlarına destek sağlamak amacıyla ülkemizdeki tüm matbaalardan belli bir kriterlere göre (çalışan personel sayısı, baskı ünite sayısı gibi) kesinti yapılarak bu paraların vakıf, birlik veya benzeri örgütler aracılığı ile eğitim kurumlarının ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.
- Yerli makina, teçizat ve malzeme üreten firmaların standartlara uygun üretim yapması sağlanmalıdır.
- İhtisaslaşmış büyük Kamu Matbaalarının dışında kalan ve rantabil çalışmayan diğer kamu matbaalarının yeni makina alımı engellenmelidir.
- Bugün Türkiye’de kolaylıkla üretilen ürünler, Türki Cumhuriyetlerince ithal edilmektedir. Her konuda Türki Cumhuriyetlerde üretim başladığı zaman ürünlerin tanıtımı ve ambalajının temini yönünde sorun yaşanacağı görülecektir. Bu ülkelerde matbacılık ve ambalaj üretimi yatırımı yapmak için Türk matbaacısının yeterli bilgi birikimi vardır. Ancak, sermaye temininde zorluk yaşanacağından, bu ülkelerde yatırım yapmak isteyen matbaacı ve ambalajcılarının desteklenmesi gerekmektedir.

- Türkiye’de kağıt, karton basım ve ambalaj fuarları, bölge ülkelerin ziyaretçilerine açık bir şekilde düzenlenmeli, örneğin İstanbul, bölgenin fuar merkezi haline getirilmelidir.
- Basım sanayiinde ihtisas matbaacılığı özendirilmeli ve firmalar yönlendirilmelidir.
- Sanayiye yönlendiren DPT, Sanayii Bakanlığı gibi kamu kuruluşlarının, periyodik olarak yapılacak toplantılarda sektör temsilcileri ile bir araya gelmeleri ve sorunları tartışmaları gerekmektedir.

Ülkemizin AB üyeliği aşamasında basım sanayiinin bilgi birikimi, Avrupa’ya hizmet vermeye hazırdır. Türkiye coğrafi konumu itibarıyla Avrupa’nın basılı malzeme ihtiyacınının tedarik merkezi haline gelebilir. Unutulmamalıdır ki Avrupa’nın birçok ünlü dergi ve kitabı Uzakdoğudan tedarik edilmektedir. Bu konuda sektörün DPT’den somut bir talebi bulunmamakla birlikte, ilgili devlet kuruluşlarına bu konunun ivedilikle iletilmesi gerekmektedir. Bu konunun olabilirlik oranının çok yüksek olduğu belirtilmektedir.

- Çevre ve insan sağlığının korunması amacıyla, açıkta satılan tüm gıda ürünlerinin usulüne uygun olarak ambalajlanması ve artık PVClerden imal edilen naylon poşetlerin derhal kaldırılması gerekmektedir.
- Teşvik kapsamına getirilen makine ve teçhizatın devir, temlik ve satışında kolaylaştırıcı işlemlerin yürürlüğe girmesi teknolojik gelişmeye ayak uydurabilmek için beş yıl olan sürenin 3 yıla indirilmesi yatırımcıların kaynak ihracına yardımcı olacaktır.